

ACC. N:R. 5795

Landskap: Halland

Upptecknat av: Bror Jansson

Härad: Hök

Adress: Skottorp

Socken: Ränneslöv

Berättat av: Isak Nilsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
←→

Uppteckningen rör

Vätter sid 1

Trollen i Långafärdsbjäred 2

Mjälkkare 6

Botemedel för en, som förtet

sig på risgryn 8

Vundfälle 9

Från tiden, då varjarna häjade 10

12

13

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5795Landskap: Halland.Upptecknat av: Bert Jansson.Härad: Hök.Adress: Skottorp.Socken: RännstivBerättat av: Toak Nilsson.Uppteckningsår: 1939.Född år 1854 iLUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVVättar

Några personer i Edenberga sutts inne i sin stuga och pratade med varandra, då någon av en tillfällighet råkade titta ut genom fönstret. Där ute fick han se en rad vättar komma trippande fram över snön, det var nämligen vinter. De andra ^{i skogen} komma också fram till fönstret och tittade och såga då detsamma. De trodde emellertid, det hela var någon slags synvilla och bestöfa gå ut och se, om de kunde finna några vättar. När de kommit ut voro ^{dessa} vätternas försumma, men däremot sågo de deras spår i snön. Spåren hade tydlig form av fötter, som trampat snön, och spåren voro ett par centimeter långa.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5795

Landskap: Halland, Upptecknat av: Ben Janson,
 Härad: Höj, Adress: Skottorp,
 Socken: Rännarby, Berättat av: Toak Nilsson,
 Uppteckningsår: 1939, Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

i Edsberga.
 Trollen i Lungagårdsbygd
 voro mycket hjälpsamma mot folket i
 Edsberga by, och folk brukade ofta låna
 olika redskap och käll av dem.

En bonde i Edsberga by skulle en
 gång koka "pälva" (blodkorr) och hade
 ingen gryta att koka det i. Han begärde
 sig då hän till trollen och frågade dem
 om de ville låna honom sin kop-
 parkittel. Trollen lovade att låna bort
 kitteln, om de fingo en "pälva", för att
 de lånade bort den. Bonden tog kitteln
 och gick med på deras erbjud. När

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5795

Landskap: Halland.

Upptecknat av: Bror Jansson

Härad: Nöh.

Adress: Skottorp.

Socken: Rännstev

Berättat av: Frank Nilsson

Uppteckningsår: 1939

Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

de kokt "pälser", sände bonden sin dräng med kopparkelen och i kelen lade han en kokt "pälse". Bond-drängen var mycket begiven på pälsa och "snöt" den, som hade lagts i kelen. I stället "sket" han i kelen. Han lämnade så kelen tillbaka till hallen. Då de fingo kelen, och såg, de blivit betragna, blevo de mycket förgäde. Ingen fick längre låna någonting av hallen.

ACC. N:R. 5795

Landskap: Helland. Upptecknat av: Bro Janson.
 Härad: Rip. Adress: Skottorp.
 Socken: Rännstiv Berättat av: Toak Wibben
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVGuldstolen inne i berget (fots)

Att folk verkligen trodde, att det bodde troll i Lungagårdsbjäred i Edsbergasö i Rännstivs socken och att ^{det} fanns en guldstol därinne, kan man förstå av följande. När Sven Ols Elna i Edsbergasö för ett sextiofem år sedan (1938) sålde berget, tog hon undan, att fanns det en guldstol inne i berget, så skulle köparna inse det den, utan hon skulle själv ha den. Berget är nu alldeles bortgrävt och gruset har använts till vägbyggnad. Något spår av ^{en} någon guldstol har man inte funnit.

ACC. N:R. 5795:5

Landskap: Halland, Upptecknat av: Bror Janson.
Härad: Hök, Adress: Skarbo.
Socken: Rännarliv, Berättat av: Toke Nilsen.
Uppteckningsår: 1939, Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Folk i trakten hade allmänt för sig
för i tiden, att Lunggårdsbjäred i Edsberga
i Rännarlivs socken om julafton strö på
guldfötter, och att det fanns hall inom
i herget, var traktens folk alldeles överty-
gade om.

ACC. N:R. 5795

Landskap: Hälsingl. Upptecknat av: Bro Janson.
 Härad: Häk Adress: Skottorp.
 Socken: Rännarås Berättat av: Toan Nilsson.
 Uppteckningsår: 1939. Född år 1859 i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMjälkare.

Smens Nelsa finge inged smör te
 män reda ä mälken ble allti däli. Att de
 va nän mjälkare farstör dä, men har
 dä än sökte pau säj den, sau läckas
 dä ändau intē. Dä ginge dau te Mylle
 Pellen Nels (Nils Persson) i Tormarp i Växarp
 ä sae har de va ä frægte, am intē han kin-
 ne hjälpa dom. Han sa, att dä skulle en-
 da tilja pau mörenen stau ä vakta ve
 mägedören. De vjore dä ä ätte en-
 ki, kom en gammal käring smyanne ing
 genom mägedören ä sprant hän mod
 kaerna. Nän dä bajja snakke mä

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5795

Landskap: Helland, Upptecknat av: Per Janson,
Härad: Hök, Adress: Stokkarp,
Socken: Rännstäv Berättat av: Toke Nilson,
Uppteckningsår: 1939 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7
5

na, farsvann hon genast. Men nu ha-
de i alla fall Smens Nelsa sett (varn säm va)
däras "mälkare." Smens Nelsa bodde i
E denberga i Rännstäv socken.

ACC. N:R. 5795

Landskap: Halland Upptecknat av: Bror Jansson,
 Härad: Kbh. Adress: Skottorp,
 Socken: Rännarträ Berättat av: Toak Nilsson,
 Uppteckningsår: 1939. Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Botemedel för en, som förätit sig på dåligt kokta risgrys var, att personen grävdes ner i jorden, så att endast huvudet var ovan markytan. Morfar, Isak Nilsson född år 1854 talade om denna metod. Pål Jonsson från Skummeslövs använde denna metod, då hans dräng förätit sig på risgrys. Pål Jonsson levde först på 1870-talet.

ACC. N:R. 5795

Landskap: Helland. Upptecknat av: Bror Jansson,
 Härad: Stik Adress: Skokogs,
 Socken: Rännestis Berättat av: Jon Wikström,
 Uppteckningsår: 1939. Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

Vindfälla.

Ett hus i Tjärby tillhörande mor Ågren var byggt av vindfälla och alltid vissla och ven vinden i huset. Ett par hyresgäster i huset kunde inte bo där på grund av vindens lutande i huset. När de frågade mor Ågren, varför vinden ljöt så väldigt i huset, fastän det annars var bastant, sade hon: "Huset är byggt av vindfälla och det är orsaken, men det är jag nu så van vid, att jag inte fäster mig vid det alls."

ACC. N:R. 5795

Landskap: Halland Upptecknat av: Bert Janson,
 Härad: Hälsing Adress: Skottings
 Socken: Rännestöv Berättat av: Isak Nilson
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Från tiden då vargarna härjade.

Torr i tiden, när vargarna huserade vintertiden i södra Halland och flera blev ihjälbitna, var det vanligt att varje person, som gick förbi en plats, där någon födats av en varg, skulle kasta en sten på platsen ^{för att skyddasig}. Torst skulle en spotta på den stenen. På somliga platser i skogsbygden finnes stora stenhögar, där någon rivits av vargarna. Där landsvägen delar sig på prästgårdens utmark i Knäred ^{den} vägen går mot Blankered och den andre mot Kösveda, finnes en sådan stenhög. En havande kvinna blev ihjälrivet av vargar på nämnda plats.

ACC. N:R. 5795

Landskap: Helland Upptecknat av: Bru Jansson,
 Härad: Hök. Adress: Mullerby,
 Socken: Rännarträ Berättat av: Joak Nilsson.
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMidsommargubben.

Vid Vippentorpet i Ustby socken finnes en dalgång, där Lagan för anses haft sin strömfära. I denna dalgång finnes en grötta, som kallas Midsommarstugan. En julafton för länge sedan hände det, att en ko försvann på Vippentorpet.

Efter att ha sökt överallt runt omkring gården, hittade någon av en händelse med i Midsommarstugan och fick där syn på kon. Han förmodade inte själv på upp kon utan måste gå hem efter mera hjälp Jannen. Då det dröjde en stund, innan man kunde gå till grötan, gick

ACC. N:R. 5795

Landskap: Halland, Upptecknat av: Bror Jansson,
 Härad: Flöke, Adress: Skottby,
 Socken: Rännestäv, Berättat av: Torbjörn Nilsen
 Uppteckningsår: 1939, Född år 1854 i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

en i förväg med ett fång foder
 dit. Men då fanns inte kon där, utan
^{den} stod i "fågaden" frisk och alldeles
 oskadad men mjölkad. Man kom då att
 tänka på midsommargubben, som bod-
 de i grotten och förstod, hur det gått
 till. Gubben hade behövt mjölk
 till julaftonen och hade därför björ-
 mjölkat kon. Sedan hade han hjälpt
 upp henne ur grottan igen.

Berättat av Hjalmer Johansson, Vjuppen-
 forpet, och han har hört sina föräldrar
 omtala sagan.

Anteckningar om Isak Nilssons levnad finnes
på tidigare inlämnade papper. Nilsson har hört
många av folkminnena av sin maka Petrunella
Nilsson död 1936 och en del av släktingar.